

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 147/21
Luxemburg, 2 septembrie 2021

Hotărârea în cauza C-930/19
État belge (Drept de ședere în caz de violență domestică)

Potrivit Curții, resortisantul unei țări terțe, victimă a unor acte de violență domestică săvârșite de soțul său, cetățean al Uniunii, nu se află într-o situație comparabilă cu cea a resortisantului unei țări terțe, victimă a unor acte de violență domestică săvârșite de soțul său, resortisant al unei țări terțe

Rezultă că o eventuală diferență de tratament care decurge din aceste două situații nu încalcă egalitatea în fața legii consacrată de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

În anul 2012, X, resortisant algerian, s-a alăturat soției sale franceze în Belgia, unde i s-a eliberat un permis de ședere de membru al familiei unui cetățean al Uniunii.

În anul 2015, el a fost constrâns să părăsească domiciliul conjugal ca urmare a unor acte de violență domestică a căror victimă era din partea soției sale. Câteva luni mai târziu, aceasta din urmă a părăsit Belgia pentru a se instala în Franța. După aproape trei ani de la această plecare, X a introdus o cerere de divorț. Divorțul a fost pronunțat la 24 iulie 2018.

Între timp, statul belgian a dispus încetarea dreptului de ședere al lui X, pentru motivul că nu a făcut dovada că dispunea de resurse suficiente pentru satisfacerea propriilor nevoi. Astfel, conform dispoziției belgiene care urmărește transpunerea articolului 13 alineatul (2) din Directiva 2004/38¹, în caz de divorț sau de încetare a instalării comune a soților, păstrarea dreptului de ședere al unui resortisant al unei țări terțe care a fost victima unor acte de violență domestică săvârșite de soțul său cetățean al Uniunii este supusă anumitor condiții, printre care în special aceea de a dispune de resurse suficiente.

X a formulat o acțiune împotriva acestei decizii la Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii, Belgia), pentru motivul că există o diferență de tratament nejustificată între soțul unui cetățean al Uniunii și cel al unui resortisant al unei țări terțe care are reședința legală în Belgia. Astfel, dispoziția belgiană care a transpus articolul 15 alineatul (3) din Directiva 2003/86² nu condiționează, în caz de divorț sau de separare, păstrarea dreptului de ședere al unui resortisant al unei țări terțe care a beneficiat de dreptul la reîntregirea familiei cu un alt resortisant al unei țări terțe și care a fost victima unor acte de violență domestică săvârșite de acesta din urmă decât de dovada existenței acestor acte.

Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii) apreciază că, în ceea ce privește condițiile de menținere, în caz de divorț, a dreptului de ședere al resortisanților unor țări terțe care au fost victime ale unor acte de violență domestică săvârșite de soțul lor, regimul instituit prin Directiva 2004/38 este mai puțin favorabil decât cel instituit prin Directiva 2003/86. Prin urmare, acesta a solicitat Curții să se pronunțe cu privire la validitatea articolului 13 alineatul (2) din Directiva 2004/38, în special în raport cu principiul egalității de tratament prevăzut

¹ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, rectificări în JO 2004, L 229, p. 35, și în JO 2005, L 197, p. 34, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56).

² Directiva 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei (JO 2003, L 251, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 164).

la articolul 20 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”).

În hotărârea pronunțată în Marea Cameră, Curtea, în primul rând, limitează aplicabilitatea jurisprudenței sale privind domeniul de aplicare al articolului 13 alineatul (2) primul paragraf litera (c) din Directiva 2004/38, în special a Hotărârii NA³. În al doilea rând, aceasta nu constată niciun element de natură să afecteze validitatea articolului 13 alineatul (2) din directiva menționată în raport cu articolul 20 din Cartă.

Aprecierea Curții

Înainte de a efectua examinarea validității, Curtea clarifică domeniul de aplicare al articolului 13 alineatul (2) primul paragraf litera (c) din Directiva 2004/38, în temeiul căruia dreptul de ședere este menținut în caz de divorț atunci când situații deosebit de dificile impun acest lucru, precum faptul de a fi fost victima unor acte de violență domestică în timpul căsătoriei. Se ridică în special problema dacă această dispoziție este aplicabilă atunci când, precum în litigiul principal, procedura judiciară de divorț a fost inițiată după plecarea soțului cetățean al Uniunii din statul membru gazdă în cauză.

Contrar celor statuate în Hotărârea NA, Curtea consideră că, în vederea menținerii dreptului de ședere în temeiul acestei dispoziții, procedura judiciară de divorț poate fi inițiată după o astfel de plecare. Cu toate acestea, pentru a garanta securitatea juridică, un resortisant al unei țări terțe care a fost victima unor acte de violență domestică săvârșite de soțul său cetățean al Uniunii în cazul în care procedura judiciară de divorț nu a fost inițiată înainte de plecarea acestuia din urmă din statul membru gazdă **nu se poate prevala de menținerea dreptului său de ședere decât în măsura în care această procedură este inițiată într-un termen rezonabil de la o asemenea plecare**. Astfel, trebuie să se lase resortisantului în cauză al țării terțe timp suficient pentru a exercita alegerea între cele două opțiuni pe care Directiva 2004/38 i le oferă în vederea menținerii unui drept de ședere, care sunt **fie introducerea unei proceduri judiciare de divorț pentru a beneficia de un drept de ședere personal în temeiul articolului 13 alineatul (2) primul paragraf litera (c), fie instalarea sa în statul membru în care locuiește cetățeanul Uniunii în scopul menținerii dreptului său de ședere derivat**.

În ceea ce privește validitatea articolului 13 alineatul (2) din Directiva 2004/38, Curtea concluzionează că această dispoziție **nu conduce la o discriminare**. Astfel, în pofida faptului că articolul 13 alineatul (2) primul paragraf litera (c) din Directiva 2004/38 și articolul 15 alineatul (3) din Directiva 2003/86 au în comun obiectivul de a asigura o protecție a membrilor familiei care sunt victime ale violenței domestice, regimurile instituite prin aceste directive se încadrează în **domenii diferite** ale căror **principii, obiecte și obiective** sunt de asemenea **diferite**. În plus, beneficiarii Directivei 2004/38 au un **statut diferit și drepturi de altă natură** decât cele de care se pot prevala beneficiarii Directivei 2003/86, iar **puterea de apreciere** recunoscută statelor membre pentru aplicarea condițiilor stabilite în aceste directive **nu este aceeași**. Astfel, în speță, **alegerea efectuată de autoritățile belgiene** în cadrul punerii în aplicare a **puterii largi de apreciere** care le-a fost recunoscută prin articolul 15 alineatul (4) din Directiva 2003/86 este în special cea care a condus la tratamentul diferit de care se plânge reclamantul din litigiul principal.

Prin urmare, în ceea ce privește menținerea dreptului lor de ședere, resortisanții unor țări terțe, soți ai unui cetățean al Uniunii, care au fost victime ale unor acte de violență domestică săvârșite de acesta din urmă și care intră sub incidența Directivei 2004/38, pe de o parte, și resortisanții unor țări terțe, soți ai unui alt resortisant al unei țări terțe, care au fost victime ale unor acte de violență domestică săvârșite de acesta din urmă și care intră sub incidența Directivei 2003/86, pe de altă parte, **nu se află într-o situație comparabilă în vederea eventualei aplicări a principiului egalității de tratament garantat de articolul 20 din Cartă**.

³ Hotărârea din 30 iunie 2016, NA, [C-115/15](#).

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536